

Bruk av butte nåler ved kirurgiske inngrep reduserer smittefare

Resultatene fra en ny Cochrane-oversikt viser at bruken av butte nåler reduserer risikoen for å spre smittsomme sykdommer til kirurgisk personell sammenliknet med bruk av spisse nåler

Forfattere

Marita S. Fønhus
Forsker
Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten

Kirurgi

Smitte

Sykepleien Forskning 2011 6(4)(308-308)
DOI: <https://doi.org/10.4220/sykepleienf.2011.0214>

Helsepersonell er mer utsatt enn andre yrkesgrupper for sykdommer som spres via blod eller kroppsvæsker. Hepatitt B og C, samt HIV, er typiske eksempler på slike smittsomme sykdommer. Det er flere måter man kan forebygge eksponering for disse sykdommene på: 1) vaksinasjon (for hepatitt B) og 2) reduksjon eller fjerning av eksponering (som å unngå unødvendige injeksjoner, bruke tryggere utstyr, gode prosedyrer og beskyttelsesutstyr).

Risikoen for smitteoverføring ved stikk på kontaminert kanyler er 10–30 prosent for hepatitt B, 3–5 prosent for hepatitt C og cirka 0,3 prosent for HIV-infeksjon.

Gjennom meldingssystemet for smittsomme sykdommer overvåker Folkehelseinstituttet forekomsten av sykdommer som spres med blod som skyldes stikkskadeeksponering. Tall fra meldingssystemet viser at i perioden 1992–2010 er det meldt om 14 tilfeller av hepatitt B-smitte etter stikkskader i helsevesenet. Ifølge Folkehelseinstituttet kan typiske årsaker være mangel på vaksinasjon eller at stikkskaden ikke ble erkjent umiddelbart og fulgt opp med posteksponeringsprofylakse. I samme periode er det kun meldt inn noen titalls tilfeller av hepatitt C blant helsearbeidere der yrkesmessig eksponering ikke kan utelukkes (det må nevnes at det har vært mangelfull overvåkning frem til 2008). Det er aldri påvist overføring av hiv ved stikkskade verken i eller utenfor helsetjenesten i Norge eller de andre nordiske landene.

Hva sier forskningen?

Forfatterne fant ti studier som vurderte bruken av butte suturnåler sammenliknet med spisse suturnåler hos kirurgisk personell og fant følgende effekter:

Risikoen for at suturnålen trenger igjennom hansken reduseres ved bruk av butt suturnål sammenliknet med spiss suturnål

Risikoen for nålestikkskade reduseres trolig ved bruk av butt suturnål sammenliknet med spiss suturnål

Hva er denne informasjonen basert på?

Forskerne i Cochrane-samarbeidet har laget en ny oversikt over randomiserte studier som har undersøkt effekten av butt nålebruk sammenliknet med bruk av spisse nåler hos kirurgisk personell. Forskerne gjorde systematiske søk i flere databaser, og fant ti randomiserte studier med til sammen 2961 kirurg-

operasjoner som de inkluderte i oversikten. Studiene ble utført mellom 1998 og 2005 og var gjennomført i USA, Storbritannia, Italia, Irland, Nederland og Tyskland. Alle studiene brukte butte eller kjegleformet nåler som tiltak og sammenliknet med bruk av spisse eller tradisjonelle suturnåler.

Referanser

Parantainen A, Verbeek JH, Lavoie M-C, Pahwa M.
Blunt versus sharp suture needles for preventing percutaneous exposure incidents in surgical staff.
Cochrane Database of Systematic Reviews 2011, Issue 11. Art. No.: CD009170. DOI:
10.1002/14651858.CD009170.pub2.